

มะนอคเป็นมะเดื่อป่าพื้นเมืองของไทยชนิดหนึ่งในไม้ที่ชนิดที่ผลสุกสามารถรับประทานได้ มีรสหวาน และกลิ่นหอมคล้ายสตอเบอรี่ แต่ยังคงการศึกษาเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในทางพืชสวน จึงได้ทำการศึกษาความผันแปรทางสัณฐานวิทยา ระยะเวลาการถ่ายละอองเกสรและการพัฒนาของ syconium เทคนิคการขยายพันธุ์ และการใช้ประโยชน์ทางพืชสวน ผลการศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาของมะนอค พบว่ามะนอคที่เจริญเติบโตอยู่ในบริเวณที่ศึกษามีความแตกต่างทางสัณฐานวิทยา โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ตามระดับความสูงที่พบการเจริญเติบโต คือกลุ่มที่มีเส้นกลางใบสีแดง และกลุ่มที่มีเส้นกลางสีเหลือง โดยพบว่ามีลักษณะของสีเปลือกลำต้น สีใบ สีช่อดอก สีกลีบรวมของดอกย่อย ความยาวก้านช่อดอก และขนาดของผลเมื่อสุกที่แตกต่างกัน ซึ่งจากลักษณะที่แตกต่างกัน จึงคาดว่ามะนอคทั้งสองกลุ่มน่าจะเป็นคนละสายพันธุ์กันที่พบในประเทศไทย นอกจากนี้มะนอคทั้งสองกลุ่มยังใช้ระยะเวลาการเจริญของช่อดอกจนถึงระยะที่ผลสุกแตกต่างกันอีกด้วย วิธีการขยายพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับมะนอค คือ การเพาะเมล็ด ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์การงอก 100 เปอร์เซ็นต์ และมะนอคมีการแตกแขนงของรากเป็นจำนวนมาก และรากสามารถแผ่กระจายออกไปได้ไกล จึงมีศักยภาพที่จะใช้เป็นไม้ย่นคันปลูกยึดดินในที่ลาดชัน เพื่อป้องกันการพังทลายของดินในเขตป่าต้นน้ำอีกด้วย

'Ma Nod' (*Ficus semicordata* B. Ham. ex J.F. Sm.) is one of the few wild native edible fig of Thailand. Their ripened figs are sweet, strawberry flavor and aroma. With unknown previous research record on the horticultural characters and utilization. This investigation aimed to study on the morphological variation, pollination period and syconium development. Propagation techniques and horticultural utilization were also involved. Results indicated that there were two groups of 'Ma Nod' based on morphological variation such as the color of mid-rib, bark, leaf, fig skin and inflorescent bract. Length of peduncles and size of ripened figs were also different. Stage of syconium development between the two groups and mid-rib color were the two main prominent horticultural characteristics of this ficus species. Results of this investigation also confirmed that, propagation by seed was the most practical way to increase the population of this fig tree species. This fig tree species was capable to use as erosion control measure under the highland.